

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Ceppa 17/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUČILO

«Mali List» — C. C. Post.

Licejska knjižnica (Dr. Puntar)
LJUBLJANA (JUGOSLAVIJA)

Odg. urednik Ivan Preser

Male novice

Mali koledar.

Petek, 3. oktobra: Evald. — Sobota, 4.: Frančišek Seraf. (asiški). — Nedelja, 5.: rožnenska nedelja. — Ponedeljek, 6.: Bruno. — Torek, 7.: rožni venec. — Sreda, 8.: Brigita. — Četrtek, 9.: Dionizij. — Petek, 10.: Frančišek Borgija.

Slovenski Maribor.

V nedeljo dne 21. septembra so bile v Mariboru na Štajerskem občinske volitve. Za te volitve je bilo povsod veliko zanimanje. Nemci so odnekaj trdili, da je Maribor nemški; Slovenec je bil suženj, niti govoriti ni smel v svojem jeziku. Tudi pri sedanjih volitvah so se Nemci nadejali, da bodo imeli večino in so napeli vse sile; pa ni šlo več. Združene slovenske stranke so dobile večino tudi brez socialistov in sicer 2405 glasov, socialisti 960, Nemci 994. K zmagi je največ pripomogla Slovenska ljudska stranka, ki se je že v prejšnjih dobah vedno krepko borila proti nemškemu nacionalizmu.

Kako se poglavarji izmažejo.

Glavarji črnih rodov Dunko in Arada ob Zlati obali v Afriki morajo vsak teden enkrat javno obedovati, da se ljudstvo prepriča, če imajo dober tek in če so zdravi. Nerodno pa je, ker smejo piti takrat samo vodo. In kaj se si izmislili! Če hoče glavar piti, u-dari s palico po mizi in takoj se morajo vsi gledavci vreči na tla. Sedaj ga ne more nihče videti, ali pije vodo ali žganje. Če kdo dvomi, ga zaradi razžaljenja veličanstva obsodijo na smrt. Družabni red je torej tam prav izborno urejen.

Dva milijona dolarjev za šopek cvetic.

V Bostonu je umrl neki Bingham, ki je postal milijonar z izdelovanjem umetnih rož. V oporoki je vsakemu delavcu zapustil 1000 dolarjev letne penzije. Mesec po njegovi smrti je neka stara delavka šla na njegov grob pomoliti za njegovo dušo in je položila na grob šopek svežih cvetic. Še tisti večer ji je bilo naznanjeno, da bo dobila za to svoje dobro delo dva milijona dolarjev. Bingham je bil namreč določil v oporoki, naj dobi dva milijona tisti, ki bo prvi iz lastnega nagiba položil rože na njegov grob. Ta sreča je torej doletela ono ženo, ki pač ni mislila, da bo na stara leta postala milijonarka.

Čisto preprosto.

Glasilo slovenskih naprednjakov in vaških magnatov se je obregnulo ob rusko revolucijo. To je seveda umljivo. Mi pa vemo to-le: brez revolucije bi bila še danes vsa zemlja v rokah grofov in ruskih naprednjakov. Samo ruski car je imel toliko zemljišča, kolikor je velika cela francoska država. Danes je carjeva zemlja v rokah kmetov. To je resnica! In kmetje ter delavci se tega zavedajo, zato obračajo hrbet naprednjakom-podajčem kapitalizmu.

Kaj dela Nikuloti

Goriški podprefekt bi si moral natančno ogledati škodo, ki jo je povzročila povodenj v Baški grapi. Pa ne le ogledati, ampak vzeti bi moral svinčnik ter vladi poročati. Kaj pa je za vlado, če vrže milijon lir za ubogo ljudstvo. En kanon manj, pa bo škoda od povodnji popravljena.

Ravberkomanda zares

V nedeljo 28. septembra se je zgodil zločin na Ravberkomandi nedaleč od Postojne proti državni meji. Tam je prostor ugođen za roparske napade in zato ima tako ime že od nekdaj. Posebna ugodnost je tudi ta, da roparji prehajajo čez državno mejo po gozdih in lažje zamešajo sled za seboj.

V nedeljo zjutraj se je podal inženir Stanko Hofman iz Postojne v Kačjo vas in je nesel seboj okroglo 22 tisoč lir, da bi izplačeval gozdnim delavcem tedenski zaslužek. Žnjim se je peljal tudi komisar iz Kače vasi Vincenc Carlucci in dva inženirjeva otroka. Peljali so se v avtomobilu. V Planinski Kolišenci so se morali ustaviti, ker je ležal drog čez cesto. Iz gozda sta pristopila dva roparja z naperjenimi puškami in zahtevala denar. Inženir se ni upal ustavljati razbojnikom, posebno se zaradi otrok. Izročil je najprej svojo denarnico, v kateri je bilo 2000 lir. Pa

roparja nista bila zadovoljna; prisilila sta ga, da je izročil še ostalih 20 tisoč. V listnici so bili tudi razni dokumenti. Tudi komisarju Carlucci-ju sta pobrala ves denar — imel ga je razmeroma majhno svoto — in dokumente, med temi tudi izkaznico fašistovske stranke.

Ko sta dobila, ker sta iskala, sta razbojnika odmaknila kol s ceste in ukazala oropanim, naj se peljejo naprej v Kočjo vas, ne nazaj v Postojno. Onadva pa sta je urno popihala v gozd. Šele iz Kače vasi je komisar telefoniral v Postojno, kaj se je dogodilo in takoj se je začela preiskava.

Po vsej priliki so bili razbojniki poučeni o razmerah, da so čakali na tako velik plen. V nedeljo pa je tudi cesta bolj zapuščena, ker vozniki počivajo. Tako se je napad dobro posrečil. Upajmo, da bo tudi oblastnija imela kaj sreče pri iskanju zločincev.

«Italia Redenta».

To je ime organizacije, ki poleg «Lege nazionale» snuje laške otroške vrtnice in druge potujčevalnice med Slovenci in Hrvati. V vrhovnem odboru so razne osebe iz vseh mest države. Doslej je ta organizacija ustanovila vrtnice v Devinu, Kanalu, Tolminu, Bovcu, Kobaridu, Pod brdom, v Volčah, Idriji, na Žagi, pri Sv. Luciji, v Cerknem, Dolini, Beli peči, Žabnicah, Rajblju, Naborjetu, Pod gradom v Istri, v Matuljah, Iki. V tolminski vrtnici je vpisanih 52, v kobariški 32, v bovški 54 otrok. Vrtnice so dobro opremljene; o božiču delijo otrokom darila. Tolminski vrtnice ima namen, da bo pripravljala otroke za poznejši vstop na ondoto učiteljske. — Ta organizacija je tudi poskrbela, da so pregnali mariborske slovenske nune iz Idrije, kamor so poslali nune iz Humina (Gemoni). — Še več kakor na Primorskem je pa storila ta organizacija na Tirolskem. Ta organizacija je izlivila nacionalizma; hoče posili raznaroditi. Ali ni nacionalizem zares zlodjevo delo?

Se je pamet na sveta.

Časopisi poročajo, da je bolgarska vlada na pritisk pravoslavne cerkvene oblasti prepovedala ženskam nositi takozvano „bubi-frizuro“. Deklice s prezanimi lasmi ne sprejemajo v šolo, odrastle pa ne dobe nikjer službe, ne državne in ne privatne. Pravoslavni sveti sinod je dalje prepovedal vstop v cerkev ženskam, ki nosijo preveč razgaljene vratove, gole roke ali pa prekratka krila. Tej odredbi so se takoj pridružila tudi načelstva ostalih veroizpovedanj, izvemši Turkov in Judov, ki so izjavili, da je v njihovi veri taka prismojena moda sploh nemogoča. Narodne dame, ki so se dosedaj navduševale za pravoslavno vero, se bodo sedaj premislile.

Fantovsko romanje

na Sv. goro se bo vršilo v nedeljo 12. oktobra.

Za počasne.

Nekateri naročniki odlašajo s plačilom dolžne naročnine. Vsak mora vedeti, da se Mali list nikomur ne pošilja zastoj, ker ga ne podpirajo kapitalisti. Zastoj se pošlje samo kaka posamezna številka na ogled, kdor pa list redno prejema, ga mora tudi plačati. Saj je že tako dober kup.

Povodnji po vsem svetu.

Baška grapa na Goriškem je naravnost razdejana. Od Črne prsti, od Porezna do Sv. Lucije na mostu je naredila voda strašno škodo. Mostove in brvi je odnesla, velikanski usadi, kakoršnih ni bilo že 80 let, so povzročili ogromno škodo na polju, na travnikih, ter so posuli ceste in poti. Posesniku Močniku na Koritnici je voda odplavila 200 klastrov drvi. Celotna škoda v vsej dolini gre na milijone. Na Ruskem v Leningradu je voda vzela 19 osebam življenje; velikanska povodenj je bila na Francoskem, na Španskem, v Švici, v Nemčiji. Kaj bo storila naša vlada, ki sicer tako ljubezniivo skrbi za nas? Ali bo naložila kak nov davek na povodenj?

Še ona.

V roke nam je prišla številka od 20. aprila 1923. zagrebškega dnevnika «Jugoslovenski Lloyd». V ti številki je napad na kroge, ki podpirajo Jadransko banko. Laški nacionalisti so bili predložili Mussoliniju spomenico, v kateri govori 9. točka, da je treba z vsemi sredstvi vzdrževati Jadransko banko v Trstu, ker ona da je «potentno strumento di penetrazione nei Balcani, specie nei paesi della costa jugoslava». (po naše: mogočno sredstvo za prodiranje na Balkan, zlasti v dežele na morski obali Jugoslavije). Tisti dan, ko je dr. Wilfan napisal v «Edinosti», da je z Jadransko banko zvezano naše narodno ime, tisti dan je zgoraj imenovani zagrebški list napisal tele obtoževalne besede: «Ob drugi priliki vam bomo opisali nekaj naših hrvaških ljudi, ki te načrte podpirajo. Vsekakor bi bilo potrebno, da se pojasni, kako je prišla Jadranska banka v zvezo z imperialističnimi osvojevalnimi težnjami Italijanov.» Tako je pisal hrvaški list. Mislimo, da je zadosti jasno.

TO JE PA LUŠTNO.

V ponedeljek sem se peljal iz Trsta v Gorico z vlakom, ki vozi od Sv. Andreja ob 11 uri. Ko smo bili v bližini Prvačine, kjer se strneta državna in ajdovska proga, je strojevodja ustavil vlak, kurjač je stopil ter v bližnjem vinogradu (30 m. daleč) natrgal kapo grozdja. Nato je hitel na stroj, ki je odrdral proti prvaki postaji. Potniki smo se čudili in smejali.

OČIVIDEC.

MIHEC: Kako bomo vladi hvaležni, če vinski davek je preč?

JAKEC: Če pa na sladkor in kavo plačujemo trikrat več

Maroko, Španija in banke.

Španci se obupno vojskujejo, da bi ohranili pod svojo oblastjo mohamedansko deželo Maroko v Severni Afriki. Uporne Maročane vodi Abdel Krim. On se ne bi mogel dolgo ustavljati španski moči, ako ne bi imel obilne podpore v denarju in orožju z angleške strani. V obširni maroški deželi so bogati rudniki. Za te rudnike se vojskuje angleški in francoski kapital. Bogate premogokopne družbe podpirajo Abdel Krima in ga hočejo postaviti za predsednika maroške republike. Za hvaležnost pa bo moral tem kapitalistom podpisati pravice do maroških rudnikov. To je tedaj vzrok, da Španci ne morejo nikamor naprej.

Teta ni zadovoljna.

Teta «Edinost» obžaluje, da je slovenski minister dr. Korošec v Belgradu začel pometati nacionalistične smeti. Njegov prednik Pribac (Pribičević) je bil pravi mož za naprednjake. Pribac je po šolah prepovedal Marijine družbe in silil mladino v nacionalistično sokolsko društvo, da bi vzgajal hlapce kapitalizma. Društvo slovenskih Orlov je Pribac šolski mladini prepovedal, češ da je protidržavno. Tak minister je bil za naše edinjaše, ki so «nadstrankarski» in «spoštujejo sveto vero». Korošec pa ni za njih, ker Korošec je zopet dovolil šolski mladini Marijine družbe in Orla. Korošec je vzel Sokolom patent na mladino. Brez tistega patenta pa bo Sokole slana vzela. «Edinost» se joče, ker dobro ve, da kapitalistično naprednjaštvo v sedanjih časih ne more več naprej brez patenta.

Vojaški pozdravi.

Iz Gorice pošiljajo najlepše pozdrave staršem, fantom in dekletom, posebno pa mladeničem letnika 1905, ker upajo, da jim pridejo kmalu pomagat uničevati vsakdanjo «pašto šuto» — Ogrizek Vinko iz Orehka, Gorup Peter iz Matenje vasi, Požar Jožef iz Nove Sušice, Kaluža Štefan iz Nadejanega sela, Knafelc Ivan iz Narina, Abram Anton iz Koč, Novak Franc iz Grobišč, Jager Franc iz Zagona, Dolenc Avguštin iz Rakitnika.

Socialna ideja zmaga.

Na Danskem so se vršile deželne volitve. Večine so dobile stranke s socialnim programom. Nacionalistične stranke propadajo, ljudje postajajo siti nacionalnega sovraštva in vojsk ter hočejo enakopravnosti in kruha.

Predstava.

V Marijinem domu v Rojanu se v nedeljo 5. t. m. ponovi igra «Dve materi», ki je zadnjič zelo ugajala. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 1 L., s sedežem 1.50 in 2 L.

V Jugoslaviji gre na bolje

Vsa leta po vojni, odkar obstoji nova država Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS), ali kakor ji nakratko pravimo Jugoslavija, vršila se je borba za dvojno načelo. Na eni strani sta bila Pašič in Pribičević, ki sta zagovarjala popolno nadvlado Srbov; Hrvatje in Slovenci naj bi bili pokorni služabniki, kakor so bili nekoč pod Nemci; vsi naj bi postali Srbi in vere pravoslavne; tako bi se doseglo »narodno edinstvo«. Če pa se Hrvatje in Slovenci ne bi podali v ta jarem, naj bi se izročili spet Nemcem in Mažarom v oblast, Srbi bi pa polovico hrvaške zemlje priključili k samosrbski državi. Takj so bili »jugoslovanski narodni ideali« Pašiča in Pribičevića. Proti njima so stali v boju mnogi poštenj srbski možje in pa vsi Hrvatje in Slovenci. Zahtevali so pošten in možat sporazum vseh treh narodov, da bi država res bila SHS, skupna svobodna domovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Borbo je vodil slovenski voditelj dr. Anton Korošec tako spretno in dosledno, da je slednjič zlomil vrat staremu lisjaku Pašiču.

Hrvatje.

Slovenci so se dolgo in stanovitno borili v dnevni politiki. Hrvatje pa so ves čas ostajali doma in se sploh niso hoteli razgovarjati s Pašičem. Ker ni bilo Hrvatov v državnem zboru, je imel Pašič ves čas večino zbora na svoji strani. To se ni dalo prenehati drugače, kakor na ta način, da pridejo Hrvatje v zbor in pomagajo glasovati proti stari vladi. Ko so se združili Slovenci in srbski demokratje, se jim je slednjič posrečilo privabiti hrvaške poslance v Beograd. Kakor hitro se je to zgodilo, je moral Pašič pustiti vladno, čeprav nerad. Hrvatom gre torej zasluga za končni sunek, s katerim so podrli starega malika.

Nova vlada.

Pod vodstvom Davidoviča in Korošca se je osnovala vlada iz srbskih in slovenskih zastopnikov ter hrvaških muslimanov iz Bosne. Za Radičeve Hrvatje pa so ostali nekateri sedeži prihranjeni, dokler se ne odločijo, ali hočejo biti deležni tudi vlade ali ne. Sedaj so se odločili, da gredo tudi v vladno in tako prevzamejo tudi nazunaj del odgovornosti, ki jim pritiče.

Tako je bila po dolgem času osnovana vlada po sporazumu med zastopniki vseh treh narodov. S tem je zaključena dolga politična borba in v dejanju izkazana enakopravnost vseh treh narodov Jugoslavije.

Delo nove vlade.

Dolžnost nove vlade je sedaj najprej dognati in popraviti krivice, ki so jih delali prejšnji ministri. Poprej je strašno cvetelo podkupovanje. Z nepoštenim podkupovanjem je Pašičeva

vlada oškodovala državo za celo milijardo dinarjev, s katerimi se je mastila »žlahta«, ali kakor se v Beogradu reče »porodica«. Druga dolžnost sedanje vlade je, izgotoviti načrt za dober zakon o državnih uradnikih; kajti država ne more biti dobra, če nima dobrih uradnikov. Uradnik pa je dober, če je za svoje delo izšolan, z ljudstvom priazen in postrežljiv, če ne dela v svojem uradu strankarske politike, če ima službo stalno zagotovljeno in pošteno plačevano. Pašičeva vlada je uradnike slabo plačevala in jih krivično preganjala, če niso trobili njene politike; še silili so uradnike, da so se vpisovali v fašistovsko društvo »Orjuno«. Tako so uradniki izgubljali med ljudstvom svoj stanovski ugled, kar je tudi slabo za državo.

Izenačenje davkov.

V Jugoslaviji je vladala dosedaj velika neenakost v obdavčenju. V Srbiji sploh ni zemljiške knjige, da bi se mogel zemljiški davek izenačiti. Podobno je z dohodninskimi davki. Tako se godi, da slovenski in hrvaški kraji plačujejo razmeroma veliko težje davščine, kakor srbski kraji. Tudi v tej reči ni hotela prejšnja vlada storiti nobenih korakov za pravičnejšo razdelitev. Vse to velikansko delo je čakalo do danes. Razume se, da tudi sedanja vlada ne bo vsega naenkrat izpeljala, kar ima v načrtu, a vsaj začela je in ima dobro voljo.

Opozicija.

Pašičeva radikalna stranka in Pribičevići »samostojni demokratje« so sedaj proti novi vladi, so »opozicija«. Ker vedo, da nimajo ljudstva za sabo, bi radi prišli do vlade zopet s silo. V ta namen intrigirajo pri kapitalistih in pri nekaterih generalih. So tako nesramni, da tudi kralja strašijo, češ da bo joj, ako ostaneta Davidovič in Korošec na vladi. Kralj pa se strogo drži mere svojih pravic in dolžnosti in se ne da omajati. Zato izgubljajo radikalcu zaupanje v svojega Pašiča, ki jih je tako daleč pripeljal, da so ostali brez ministrskih sedežev, čeprav so najmočnejša stranka med Srbi. Razvoj sedanje politike tedaj kaže, da bodo radikalcu zapustili Pašiča in iskali zopet poti do vlade pod vodstvom kakega bolj modernega moža. Na ta način bo sporazum med tremi narodi Jugoslavije dosežen za trajno in bo za vselej konec strahovlade.

Zunanja politika.

V razmerju do drugih držav je Jugoslavija pridobila več ugleda pod novo vlado. Vrednost dinarja se je močno dvignila. Vlada je tudi obljubila Ameriki, da bo plačala svoje vojne dolgov. Predvsem pa je sedaj dana možnost, da se zbližajo Srbi in Bolgari. Ko bo to doseženo, se bo tudi ju-

naški bolgarski narod pridružil državi SHS in bo postala velika in močna vellesila. Kadar se to zgodi, bo vsem Jugoslovanom zasijala nova bodočnost, zgodovina pa bo morala zapisati, da so tudi Slovenci veliko doprinesli k slavi in veličini Jugoslavije.

Dvoboj Wilfan-Ekar.

Ker vemo, da bodo listi, ki jih krmi jo banke in magnati, to zadevo zamolčali, poročamo ob krakem zadevo, ki je drugod že davno znana.

Zakaj gre?

Kakor je že znano, ne trpi dr. Wilfan oseb, ki samostojno mislijo. Zato jih skuša odstraniti. Med take osebe, ki imajo lastno glavo, spada tudi Anton Ekar, dopisnik liberalnega »Jutra«. Ekar je bil svoj čas tudi urednik »Edinosti«, a so ga od tam odslovili, ker ni popolnoma kakor avtomat k vsaki reči rekel »da«. Sedaj se je dr. Wilfan znova ostro sprl z Ekarjem. Tržaški voditelji so namreč raznesli vest, da je Ekar član laških fašistov. Ekar pa je v resnici državljani S. H. S. ter član Orjune. V zadnji številki lista »Orjune« je priobčil odgovor na obdolženja; očitno je ves odgovor naperjen proti Wilfanu, Slaviku ter dr. Pertotu. Evo torej

«Poziv!»

Ker se že nekaj časa sem trosijo o meni iz dobro mi znanih tržaških krogov vesti, češ da sem narodno nezanesljiv, da celo vpisan v italijansko fašistovsko stranko in se ta gonja proti meni začneja raztezati tudi na mojo hčer Veljko; ker mi je jasno, da ima ta gonja namen, da bi me uničili moralno, da bi mi vobče onemogočili obstanek v Trstu; izjavljam.

da sprejemam boj, ki ga pa jaz s svoje strani ne bom bojeval z lažjo in obrekovanjem, temveč kot pošten Jugosloven in Orjunšč z resnico, ki bo marsikoga klala v oči, in pozivljam vse tiste, ki zahrbtno rujejo proti meni, da stopijo tekom 14 dni od danes s svojimi obdolžitvami pred Oblastni odbor v Ljubljani da se pogledamo iz oči v oči, ker drugače obračunam z njimi, ne morda pred sodiščem, temveč s pasjim bičem, pa naj so v Ljubljani ali pa v Trstu! — V Trstu, 17. septembra 1924. — Anton Ekar, novinar.

Tako v splošnem smo brali v »Orjuni« od 22. septembra 1924. Kaj se bo iz tega izcinilo, zdaj še ne vemo, bomo pa kasneje poročali. Toliko le omenimo, da je ostudni način, kakor se bori tržaška klika, sramoten. Vsakter, ki ne trobi z njimi v rog, ta ni več »narodni«. Toda to so obrabljena sredstva in ne vlečejo več.

PODPIRAJTE, NAROČAJTE
«MALI LIST!»

Proč s krvavimi vojskami!

Aprila meseca t. l. je Danska podobno kakor Anglija in Francija dobila levičarsko vlado. Zbornica je sestavljena iz 55 socialdemokratov, 20 radikalcev, 44 zmernih, 28 konservativcev in 2 neodvisnežev. Vlada je samo-socialistična pod predsedstvom Stauninga. Sklenila je naravnost senzacionalno reformo: Hoče namreč dansko armado in mornarico popolnoma odpraviti, ne samo reducirati. Tozadevni zakonski načrt pride kmalu pred poslansko zbornico. Če se sprejme, izgine seveda tudi vojni minister, g. Rasmussen, bivši stavec in žurnalst, ki predlaga sam svojo odstranitev. Dosedaj je vladala na Danskem splošna vojna obveznost.

Razorožitveni načrt vojno upravo in admiraliteto popolnoma odpravlja. Ostane samo 7000 obmejnih stražnikov in orožniški zbor, vsi prostovoljci, ki se obvežejo, da bodo 12 let državi na razpolago, se pa skličejo samo ob izrednih prilikah, potem ko absolvirajo 4 in pol mesečno šolo; samo 250 novincev bo vedno v službi. Varnostna straža semkaj ni všteta. Od mornarice ima ostati samo 1 obrežni branilec, 5 malih ladij za ribiško nadzorstvo, 2 aeroplana, 3 motorni čolni in ena stražna ladja. Torpednih ladij in podmornic nobenih; pa tudi ladje, ki še ostanejo, ne bodo imele ne min ne torpedov. Na ta način se bo proračun za deželno obrambo znižal od 60 milijonov danskih kron na 11.

To je načrt socialistov. Načrt pride v parlament, kjer bodo narodnjaki nastopili proti razorožitvi, ker so prepričani, da brez kanonov ni narodnega napredka.

Tirolska kmečka zveza

je imela 14. septembra svoj občni zbor v Boenu. Predsednik je še vedno kmet-poseselnik Oberhammer, ki je že predlanskim pisal pozdravno pismo slovenski kmečki Zvezi na Primorskem. 200 kmetov se je zbralo. Sklenili so resolucijo, da udeleženci ne bodo mirovali, dokler ne bo zadnji nemški kmet v Italiji član tirolske kmečke zveze. Zveza je stanovska in politična. Nato so razpravljali o kmečkom stanovskem pouku ter sklenili, ustanoviti zasebno kmetijsko šolo. Nato so govorili o deželni zavarovalnici proti požaru, kjer je vlada odpravila odbor ter imenovala svoje zaupnike. Sklenili so resolucijo: ali enakopravnost v odboru ali pa mi odstopimo iz zavarovalnice.

Po čem je lira?

Dne 1. oktobra si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 31.— L.
za 100 € kron — 68.50 L.
za 100 avstr. kron — 3.20 st.
za 1 dolar — 22.70 L.
za 1 funt — 101.80 L.
za 100 fr. frankov 119.75 L.

PODLISTEK

Popotna torba strica Jaka.

II. Verona in Jože iz Hrušice. (Nadaljevanje).

Hiteti sva morala na kolodvor. Pa blizu kolodvora naju ustavi vojak. Shišali so, da sva govorila slovenski — no, Jože je bil prav glasan, — pa so naju ustavili. Kmalu smo si bili najboljši prijatelji. Zavili smo jo v gostilno blizu nove postaje (krasna stavba), naročili jedila in pijače in si hiteli pripovedovati, midva domače novice, oni vojaške. Eden je bil Škedenje, eden Premc, dva iz Podgrada in eden iz sv. Križa. — »Strela, da sem vas vesel fantje,« je rekel Jože. »Kot bi svojega Jazneza videl, prav tako se mi zdi. In to je lepo, da tako trdno držite skupaj in

se imate radi. Na zdravje, fantje slovenski!« Treil je z njimi in zapel: »Hej Slovenci, kje so naše meje, hej Slovenci, kje je naša kri!«

Od sosednje mize se oglase ljudje: »Tedeschi«. Mi da smo Nemci. Pa jih je poučil Jože sam: »Nič »tedeschi«, Slovenci smo, pa fest fantje! Tam od Trsta smo«. Nič ni kaj k srcu šla gostom ta razlaga. Nekaj so zamrmrali, plačali in šli. Tudi midva sva se poslovila od slovenskih vojakov, šla na postajo in sedla na brzovlak, ki naju je potegnil do Milana.

III. Milano.

Vožnja od Verone proti Milanu ni več tako dolgočasna. Ako je lepo vreme, lahko celo pot občuduješ od daleč alpske snežnike, od blizu pa male gričke, rodovitne ravni, prijazna mesta.

Kmalu smo dospeli v Peschiero, letovišče ob Gardskem jezeru.

»Ves kaj, Jaka«, se je oglasil Jože, »včasih si se postavljaj s tistim blejskim jezerom ali pa bohinjsko dolgočasnostjo — tu pogledaj, to je pa res lepo, to! Škoda, da nimava časa, da bi se malo tu ustavila.«

Gardsko jezero je res silno lepo. Vsi potniki so gledali skozi okna in žal nam je bilo, da je vlak tako bliskovito svignil mimo.

Vozili smo se jako hitro. Niti cele tri ure ni brzovlak rabil iz Verone do Milana.

Ta hitra vožnja je bila silno všeč Jožu. »Da bi jo naš vlak s Kozine tako pobiral, to bi bilo lepo. Pa gre včasih tako počasi, kot bi si premišljal, ali naj bi šel dalje ali ne,« je zabavljajl čez domačo železnico.

»Ves Jože, ko bodo merili progo iz Kozine čez Hrušico v Reko le glej, da prideš zraven, da bodo potegnili ravno

progo; potem bo že tudi istrski vlak hitel, sem mu svetoval.

Proti večeru sva bila v Milanu. Hrup in krik naju je sprejel na kolodvoru. Celá četa hotelskih postrežnikov naju je obstopila; na vsak način so nama hoteli vzeti iz rok tisto malo prtljage.

»Sitnost milanska,« jih je nahrulil moj prijatelj, »to malo ropotijo bom pa že sam nesel. Pa še kakšnih pet takih-le Jurjev povrh, kot ste vi, suhi!«

Napotila sva se iskat prenočišča. V prvem hotelu — nič, v drugem — nič, v tretjem — nič! Vroče nama je začelo prihajati. Ali naj na ulici prenočiva?

Zavijava jo v malo stransko ulico. Od daleč naju pozdravi hiša s ponosnim napisom: hotel Milano. Poizkusiva tudi tu svojo srečo. Imeli so še eno sobo za dva na razpolago. Zaračunili so jo 25 lir na dan.

GOSPODARSTVO

Od vinskega na sladkorni davek

Okrog pet milijonov oseb, ki več ali manj žive od pridelovanja vina, je zadnja leta vpilo. In vlada se je končno zbal, se vdala ter odpravila povsem krivični davek na vino. Letošnja vinska kriza ni le posledica izredno dobre vinske letine, ampak tudi velikanskih zalog še iz lanskega leta. Že lani bi bila morala vlada odpraviti davek in prometno takso, tedaj bi letos ne bilo take hude krize v državi. Tako pa bo letos odprava davka koristila — v splošnem — le vinskim veleindustrialcem. Kmečki stan je prizadet v celoti; v južnih deželah imajo mnogi vinogradniki še ves lanski pridelek v kletih. To bo spet v dobro velekupcem, ki bodo po smešno nizkih cenah kupili od kmetov vinske zaloge ter bodo čakali... kmet pa bo vesel, če bo izkupil polovico stroškov, ki jih je imel za delo vinograda.

Sovražnik vinogradnikov.

Dejstvo je, da poraba vina v Italiji ne raste, ampak pada. V letih 1906. do 1910. je popila povprečno vsaka oseba 128 litrov vina na leto, med vojno 110 litrov, v letih 1921. do 1923. pa je prišlo le po 95 litrov na osebo. Ali pijejo res ljudje vedno manj vina? Da, toda pristnega manj, zato pa več namočenega z vodo. Mešanje vina z vodo; to je sovražnik kmeta. Skoro vsak vinski trgovec ima v svoji zalogi poseben kemični oddelek, kjer se vino »dela«.

Zakaj tako?

Je več vzrokov! Prvič so se ljudje oddaljili od božje zapovedi, vesti so postale kosmate, na dobro vest ne dajo dosti, sleparija se jim zdi poštenost. Drugič pa je vlada sama povzročila pančanje. *Preveč gostilen je.* Tam, kjer bi za silo izhajalo pet gostiln, jih imamo deset. In posledica? Ker prodaja krčmar premalo vina, ker torej pre malo zasluži za vzdrževanje družine, začne pančati, da tako pride do »dohodka«. Kupuje vino po 12, 15 stopinj ter sfabricira 9 stopinjsko vino. Tretjič pospešuje vlada pančanje z *užitnino*, ki se dovoljuje mestom. Trgovec kupi 5 hektov vina na deželi, ob užitninski črti plača za pet hektov, v kleti pa naredi iz petih deset hektov, s čimer si je prihranil izdatek za užitnino. V tem oziru je tudi užitnina zelo negospodarska davščina. Ni pa nikakega upanja, da bi jo vlada naglo odpravila, ker gre za kmeta. Ako bi šlo za bogatine, bi vlada drugače ravnala.

Ali res?

Seveda! Vojnodobičarski tvrdki Ansaldo je vlada popustila že predpisani davek 400 milijonov lir; parobrodski družbi «Ilva» je vlada darovala 30

milijonov; kovinarska veleindustrijska podjetja so dobila ogromne podpore od vlade. Zakaj eno mero za kmeta, drugo mero za veleindustrijalca? Kmet je revež. Veleindustrijalci imajo večino dnevnih časopisov v svojih rokah, zato tudi vso moč.

Ljudstvo naj plačuje.

Namesto da bi se vpeljal davek na dohodke, pri čemer bi bili prizadeti skoro samo bogatini, se vpeljuje davek na užitek (na konsum); ker pa je konsument po 95 odstotkih kmet, delavec, mali obrtnik, uradnik, le po 5 od sto pa bogatin, pade vsa teža konsumnih davkov na uboge sloje. Od vinskega davka, ki je težil reveža, je vlada skočila na sladkorni davek, ki ga nosita spet — delavec in kmet. Vladna politika se ne menja: *vedno so usta, ki plačujejo, nikdar pa blagajne!* Kadar se bo upeljalo tudi za davke ljudsko glasovanje — kakor je naš program —, potem pridemo do boljših časov, zakaj potem bo tudi o davkih samo ljudstvo odločalo.

Virgilij Šček.

Gospodarski položaj v Trstu.

Snoparski poslanci tržaškega mesta trobijo po svetu, da je Trst v najlepšem cvetu, da je obrt in trgovina dosegla stanje pred vojno. Toda resnica je ta, da poslanci širijo te vesti zato, da krijejo vlado, ki je leta 1922. slovesno obljubila, da bo Trst dvignila. S poslanskim krikom po časopisih v državi naj se javnost uveri, da je vlada res izpolnila obljube in da Trst cvete.

Posledica tega vpitja.

V južni Italiji so dobili ljudje vtis, da se v Trstu res cedi mleko in med ter so se trumoma priseljevali v Trst. In kaj se je zgodilo? Deloma so oni zavzeli mesta domačinom, večinoma pa so le pomnožili trume brezposelnih. Vlada je končno uvidela zle posledice tega priseljevanja, zakaj brezposlen človek nima dohodkov; kdor nima svojega kruha, ta je lačen; in lakot ne pozna meje pri božjih zapovedih: brezposelni in lačni krađejo, ropajo, lažejo, krivo prisegajo. Zato je policija na državne stroške pošiljala južne priseljence domov.

Kako Trst cvete...

Delo v prosti luki je omejeno na polovico poprečnega števila težakov, in se ti delajo po štiri dni v tednu. Tovarne, ladjedelnice ter plavži ne sprejemajo novih moči, marveč rajši odpustajo, nižajo dneve. Veletrgovci pa silijo male trgovce s spekulacijo, da strahovito dvigajo cene za najpotreb-

nejšo hrano. Samo časopisje, ki je krmi vlado, more oznanjati procvtanje ali vsaj molčati, kar pa je neprodanih in odkritih časopisov, morajo razkrivati slabi položaji.

Resimo naši žganjekuhi: amen!

(Poročilo Kmetko-delavske zveze).

Nase pravice do 11. novembra 1924.

Lastniki kotlov smejo letos do 11. novembra žgati svoje lastne tropine proti polovični taksi; samo lastne tropine, ne pa tujih. Lastnik kotla, ki hoče žgati, napiše prošnjo na finančno oblastvo. Taksa se določi na podlagi pole kotla in na podlagi dovoljenih ur. Ker sme lastnik žgati le svoje tropine za polovično takso, znaša taksa od litra alkohola (špirita) 7 lir in pol. Najmanjši čas za kuhanje je 25 ur.

Nekaj na kontrabant.

Tako pravijo postave. V resnici pa so finančni organi tu pa tam zapirali oči, včasih eno, včasih obe, včasih pa so se držali postave do pike.

Po sv. Martinu bo zapela druga pesem.

Po 11. novembru 1924. stopi v polno veljavo laški zakon; avstrijski zakon se popolnoma odpravi, vse olajšave odpadejo.

Po laškem zakonu bodo morali biti od 11. novembra dalje vsi kotli *vzidani*. Davek bomo plačevali od množine žganja. Od vsakega litra bomo plačevali 15 lir.

Kaj bo s tropinami, kaj s sadjem?

Lahko jih boš prodal, lahko pojedel, lahko dal živini, lahko pometal na gnoj. Zakon o žganjekuhi je prirojen interesom velikih bogatinov, ki imajo lastne tovarne. Ako pridemo v naši deželi do žganjekuhe, pridemo le na dva načina: ali potom združništva ali pa pod jarem kapitalistov. Zakaj ne bi ustanovili nekaj velikih združnih žganjekuharskih tovarn?

Carina za uvoz pšenične moke je znižana na 65 zlatih lir pri vagonu, to je 286 papirnatih lir. Carina za uvoz otrobov (posevkov) je 150 zlatih, ali 669 papirnatih lir pri vagonu. Tako velja od 8. septembra dalje.

Nov semenj. Dne 10. oktobra bo semenj v Škofljah. To bo zanaprej stalen mesečni semenj, 10. dan vsakega meseca. Če bo na 10. praznik, se bo vršil semenj naslednji dan.

Semenj v Divati dne 26. septembra: prignanih je bilo 100 volov, 200 krav in junic, 200 konj, 150 prašičev. Cene: goveda kg. žive teže 5—5,50, teleta 7—7,50, konji po velikosti in kakovosti 1500—2500 L glava, prašiči 80—100 L glava. Kupčija srednja.

«Jaka, najboljša bo, če greva proč. To ni za naju. Kaj naj ubog Istran gleda tako bogastvo, ko nima večkrat najpotrebnejšega! In kdo se bo vedno umikal ti imenitnosti! Sama svila in zlato in dišava je te gospode. Pojdiva!»

Moral sem se udati prijatelju. Obrnila sva se proti domu. V restavraciji sva pošteno povečerjala, spila par kozarcev vina in se odpravila spat. Jože je bil kmalu v postelji. Imel sem nekaj opravka s pisanjem, pa ni bilo mogoče delati. — Jože je tako smrčal, da me je spravil v slabo voljo. Priporočil sem se božjemu varstvu in kmalu tudi jaz sladko zaspal. (Dalje prihodnjič).

Tri vprašanja!

Ali pošiljate krajevne novice v Mali list?
Ali nabirate naročnike za Mali list?
Ali inserirate v Malem listu?

Zobozdravnik dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh
sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila
v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria)
od 9-12 in od 3-5.

Dajajte prednost

Pivu „Dormisch“

Zaloga v Sežani pri g. Ante Starč

Dr. Ettore D'Ossvaldo

GORICA

Corso Verdi 24 (Trgovski dom).

Specialist za očesne bolezni

Perfekcioniran na dunajski kliniki.

Ordinira od 10-12 in od 3-4.

Zobozdravniški ambulatorij

Zobotehnik

M. Godina

Via Genova št. 13 prvo nad.

TRST

od 9-1, od 3-7

— ob nedeljah od 10-12 —

A. DELLA SAVIA & Co.

Trst. Via Ghenga 3, telefon 10-37
edini razprodajalec vina

OPOLLO

pristnega domačega pridelka z otoka

LASTOVO, DALMACIA

Dostavlja se brezplačno na dom
v sodčih in pletenkah.

Za preprodajalce znižane cene.

Knjigarna in papirnica

J. ŠTOKA - TRST

Via Milano 37

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi, župam, občinskim in ital.-slovenskega slovarja. — Ima v zalogi vse najnovejše slov. knjige.

— Lastna knjigovoznica. —

Založba Vedeža, Kleinmayerjeve ital.-slov. slovnice, slov.-italijanskega in ital.-slovenskega slovarja. — Ima v zalogi vse najnovejše slov. knjige.

MALI OGLASI

MEHANIČNA DELAVNICA NA OPČINAH

Ima v zalogi kolesa, šivalne stroje ter vse v to stroko spadajoče predmete po konkurenčnih cenah. — Uljudno se priporoča: JOSIP OSTROUŠKA.

ISCEM SLUŽBE kot vratar in obdelovatelj vrta ali njive na kakšnem večjem posestvu v mestu ali okolici. Naslov pri upravnistvu lista.

POSESTVO obstoječe iz enonadstropne hiše s kletjo in obširnim vinogradom je na prodaj. Leži na lepem kraju blizu glavne ceste in postaje Sv. Lucija pri Portorozah. Naslov pri upravnistvu lista.

«O tisto pa že ne! 25 lir! Sam naj hodi dedec debeli gori spat!» se je začel jeziti Jože.

Dosti sem imel posla s prijateljem, da sem ga pomiril, da je hotel ostati v hotelu. Soba res ni bila bogve kaj, a midva sva bila zadovoljna, da sva imela priliko malo se umiti in osnažiti. «Strela črna!», je kletl Jože, «tako sem prašen in umazan kot da bi cel dan žito čistil.»

Stopila sva na ulico sveža in vesela. Kam najprej? Najprej je treba pogledati to, kar je najlepše. Res se je že delal mrak, a midva sva jo mahnila vseeno na trg stolne cerkve, kjer stoji slavni milanski »dom«.

Počasi sva korakala skozi obljubene ulice velikega mesta, ustavila se tu pa tam, da sva si ogledala kako znamenitost in tako sva prišla na trg stolne cerkve, ko se je naredila že noč. Luna

je osvetljevala slavno cerkev. Neštevilni stebriči in stolpiči so s svojo senco delali cerkev tajinstveno, beli, brušeni marmor se je svetil v mesečini — baje je vtis te cerkve, če jo gledaš v mesečini. Na trgu sva videla polno ljudi — sami tujci, ki so prišli občudovat milanski dom ob luninem svitu. Noben tujec tega ne zamudi. Obšla sva vso stavbo in jo občudovala od vseh strani.

«Primejdun, da mi ni žal, da so Janeza prestavili! Sem vsaj do Milana prišel! To bo poslušala Rozina, ko ji bom pravil o tej cerkvi!» je pravil Jože.

Tik cerkve je takozvana galerija Viktorja Emanuela, veliko križišče ulic, vse pokrito s steklom, v katerem so najlepše trgovine in najimenitnejše kavarne. Zavila sva v Galerijo. Velika izložbena okna so bila sijajno razsvetljena, polna dragocenosti, oblek, zlatnin, dragih posod.

Izbiraj seme za koruzo.

Med kmečkimi deli je najhitreje opravljeno in najbolj dobičkanosno izbirati dobro seme za prihodnjo setev. Vendar mnogi poljedelci vrše to delo preveč površno.

Sedaj ko zori koruza (fermentin), je že tudi čas misliti na izbor semena. Zato umen gospodar opazuje rastline na njivi in s svojimi izkušenimi očmi presoja, katere so najbolj uspele. Če je potrebno, jih tudi zaznamuje. Ko pride čas žetve, se odbrane štruce (češarki) denejo posebej in od teh se odločijo za seme tiste, ki so najbolj dozorle in imajo polne vrste.

Par ur zamude z izbiro semena se kmetovalcu bogato poplača, kajti dobra ali slaba letina ni odvisna samo od zunanjih razmer (zemlje, gnoja, vremena itd.), ampak v zelo veliki meri tudi od kaljivosti in dobrosti vsejanega semena.

Za sviloprejkje.

Tirolska kmetška zveza je izdala na kmeto proglas, v katerem pravi: «Z odpravo vinskega davka se vinska kriza ni rešila, ampak le omilila. Svetujemo vam, da vsako leto nadomestite nekaj starih trt z murvo. Znaite, da je danes — in bo še mnogo let murva najbolj plodonosna, katera zahteva najmanj dela in časa. Sadite torej nizke murve!».

Cene po Istri. Drva: Materija 6, Bistria 6, Volosko 10, Mošćenice 8, Pazin 8, Opertalj 6—8. — Oglje: Materija 25, Volosko 35, Mošćenice 25.

Cene v Trstu na debelo. Krompir 40—60, repa 15—25, pesa 30—40, kisle zelje 160—180, karfioli 100—160, zeljnate glave 55—70, čebula 60—70, česen 200, orehi 180—220, kostanj 80—100, paradizniki 35—60, kumare 60—90, hruške 80—220, grozdje 85—200.

Kaj nam z dežele pišejo

UKVE na Koroškem.

Že pol leta je, odkar se v «Malem Listu» o nas nič ne sliši. Žal, da sedaj dobrih novic ne moremo poročati. Poleti, ko smo Ukvanji bivali skoraj vsi na planini, so neznani tatovi udrli po noči v hišo premožnega posestnika Jakoba Prežerna in odnesli vse, kar jim je prišlo prav. Še le par dni pozneje so sosedje opazili, da so duri vlomljene in so o tem obvestili družino na planini. Seveda so se tatovi že davno poskrili. Isto družino je pred dobrim mesecem zadela druga nesreča. Starejši sin Jakob je v gorah sekal drvešča. Pri tem delu je neko drevo padlo tako usodno, da mu je zlomilo nogo. Moral je v bolnišnico v Videm. Zdaj, hvala Bogu, je že dober. Toda nesreč letos še ni bilo konec. 15. t. m. ob eni po polnoči je pričelo goreti v hlevu in seniku posestnika Valentina Tribuča, ki ima hišo 10 minut iz vasi. Dasi so vaščani hitro pritekli gasiti in storili vse kar je bilo v njih moči, so se vendar morali omejiti le nato, da so branili, da se požar ni razširil, na hišo, ki je po koroški navadi krita z lesom. Še le ko so prišle požarne brembe, domača in naborješka, so mogli misliti še na hlev. A je bilo prepozno. Zgorel je popolnoma. Vzrok požara še vedno ni znan.

ŠMARJE pri Kopru.

V nedeljo in ponedeljek, 7. in 8. septembra je bil običajni ples v Pomjanu, na katerem je svirala šmarska godba. Prvi dan je poteklo vse mirno na plesu in po gostilnah. Drugi dan se je zbralo veliko ljudstva tudi iz bližnjih vasi, kakor ponavadi za ta praznik. Tudi Šmarcevi je bilo precej. Šmarci smo v pomjanski občini še najbolj narodno zavedni. Tudi ta dan so Šmarci peli samo narodne in druge slovenske pesmi. Vmes se je slišal kak «živio». Vse to pa ni bilo snoparjem dovolj. Snoparji iz naše občine že tako hujskačo vedno proti Šmarcem, ker niti en Šmarc ni vpisan v snoparsko stranko; zato Šmarce sovražijo in jih radi tožijo pri svojih oblastvih. Tisti večer so snoparji kalili mir z mladeniči iz Nove vasi pri Piranu. Potem je neki snopar iz Manžana parkrat brenil z nogo nekega Šmarca. Tedaj se je ljudstvo razjezilo in skočilo proti snoparjem; snoparji so bežali, ker so bili sihekseji. Dotičnega Šmarca, ki je bil obrčan, so orožniki vklenili in gnali na svojo postajo; po poti so spet pristopili snoparji in ga zvezanega tepli po glavi. V petek 12. septembra je prišel v Šmarje orožniški kapitan s kamjonom, da izpraša, kdo je kriv dogodkov v Pomjanu. Zvedel ni ničesar; tudi ni nobenega aretiriral. Strašil je, da bo prvokrat, ko se se kaj takega zgodi, poslal v Šmarje snoparje, da bodo klofotali vsevpred. Tisti dan so snoparji z veseljem pričakovali, da bodo cel kamjon Šmarcev pripeljali v

Koper v nekdanjo «Rumeno hišo». Pa ostali so z dolgim nosom.

Iz SKOPEGA.

Dne 17. septembra je prišel k nam na kanonično vizitacijo iz Koprive, kjer je bila dopoldne birma, presvetli gospod škof tržaški Dr. Alojzij Fogar. Napravili smo sredi vasi slavlolo, kjer ga je pozdravil domači duhovnik, učitelj in en učenec, ki je izročil g. spodu škofu sopek cvetic. A našega šindaka šjor Ferdinande ni bilo od nikoder. Zakaj pa ni prišel pozdravit gospoda škofa, kakor so to storili župani po vseh občinah? Ljudje ugibajo to in ono. Eni pravijo, da ga je bilo sram, ker ni dal prebeliti in prečistiti farovža, drugi menijo, da ni prišel poleg, ker mu virh diši in začne takoj kašljati; drugi pa pravijo, da je šjor Ferdinando navdušen fašist. Spomladi so celo govorili, da postane kavalir kakor Rumer iz Sežane, pa do zdaj ni še nič prišlo iz Rima. Kadar pa je kakšna obletnica ali kakšna strankarska snoparska slavnost, tedaj skače šjor Ferdinando okoli kakor srna, zapoveduje, naj se razsvetli ta in ona ulica, komandira duhovniku, naj poje veliko mašo se zahvalno pesmijo, sam pa nosi na zvonik veliko petrolejko, da se vidi razsvetljava tja do Utovelj, kjer razsvetljuje zvonik z bengaličnim ognjem. Ali bi ne bilo dobro in potrebno, ko bi šjor Ferdinando razsvetlil malo tudi svojo glavo? V prihodnji številki bomo še nekoliko posvetili v te razmere. Skopeljce.

TRŽAŠKA OKOLICA.

Birmovanje in kanonična vizitacija v tržaški okolici se je spremenila v pravi plebiscit spoštovanja in ljubezni do novega škofa dr. Alojzija Fogarja. Morda še nikdar ni naše okoličansko ljudstvo tako navdušeno sprejelo višjega pastirja. Njegovo ljubeznivo občevanje z vsemi, zlasti z otroci, njegova nepristranost in pravicoljubnost, je osvojila vsa srca. Kot pravi evangelij miru so poslušali ljudje njegove apostolske besede, govornice v cerkvi v domačem jeziku. — Z Repentabra je prišel Prevzvišeni v četrtek 18. septembra popoldne v Sv. Križ, kjer so ga pozdravili pri slavlolu domači župnik in dve deklci. Zvečer mu je svirala domača godba. Pri odhodu iz Sv. Križa so ga ob burnih živio-klicih obsipali s cvetjem. Še slovesnejši je bil sprejem na Proseku, kjer je šel škof v urejeni procesiji skozi tri slavloloke v cerkev. Tudi prosekška godba mu je priredila serenado; svirala je tudi drugi dan pri vходу in pri vrnitvi iz cerkve. Zelo slovesen je bil tudi sprejem na Kontovelju, kjer so župljani prosili škofa, naj jim da zopet lastnega duhovnika. V nedeljo 21. septembra so škofa slovesno sprejemali kar v treh duhovnijah: zjutraj na Opčinah, popoldne v Trebčah, zvečer pa v Bazovici. Radi praznika se je ob

sprejemu in slovesu zbralo zelo veliko občinstva, ki je škofa povsod navdušeno pozdravljalo. Vizitacija se je zaključila v torek 23. septembra na Katinari.

ROJAN.

Nekdo se je obregnil ob pisavo našega lista, ker smo trdili, da je ljudstvo v Rojanu ter pri Sv. Ivanu po večini zapustilo tabor slovenskih nacionalistov. Ta nekdo trdi, da to ni res. Mi se ne bomo prerekali, pač pa s številkami dokazali, kdo je povedal resnico. Čisto gotovo je, da sta Rojan in Sv. Ivan po večini slovenska okraja. To bi se moralo izkazati tudi pri volitvah, posebno pri zadnjih državnih 6. aprila, ker v teh dveh okrajih ni bilo nasilja, kar so priznali tudi republikanski zastopniki list. In kako je bilo? Preberimo poročilo «Edinosti» od 8. aprila. Pri Sv. Ivanu je glasovalo 1509 oseb; od teh je glasovalo s snoparji 429 oseb, s komunisti 469 oseb, z republikanci 137 oseb, s Slavikovo listo 266 oseb. Od vseh volivcev (1509) je šlo s Slavikom le 266 oseb, to je le vsaki šesti volivec. V Rojanu je šlo volit 1023 oseb, s Slavikom le 162 oseb, torej samo vsaki sedmi volivec. To se pravi, da je ogromna

večina z dejanjem pokazala, da se ne strinja z dosedanjim kapitalistično politiko. Ali ni to jasno?

Naša pošta.

Sežana. Če greste v Francijo po gosposko, vas bo več stalo. Poskusi se lahko vse, toda lahko pridete v še večjo zadrego.

Trst. Naročite raje «Pučki Prijatelj», ki je glasilo hrvaškega ljudstva v Istri že 25 let. «Istrska Riječ» nima nikogar za sabo razen kapitalistov. Vse javno mnenje med hrvaškim ljudstvom je na strani «Pučkega Prijatelja».

V. Bukovica. V vaši stvari ni še nič gotovega. Ako ste svoje terjatve priglasili, potem morate pač počakati. Če jih še niste priglasili, storite to še ta mesec.

F. G. Podbrdo. Dobite pismen odgovor.

Tiskarna Spazzal.

Razpisuje se služba organista in cerkvenika v Studenem pri Postojni. Nastop s 1. novembrom
Pogoji se zvedo pri: Župnem uradu v Studenem.

NAŠA ZAVAROVALNICA

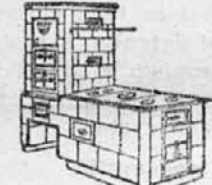
„L' UNION“

ustanovljena 1828

== je največji svetovni zavarovalni zavod ==

AUGUST RAVNIK gen. zastopnik

GORICA - Corso Vittorio Emanuele III, 28 - GORICA

Poprave Spopolnitve

Andrej Purič

Kovački mojster TRST
Via Media št. 6

Izvršuje

Vsakovrstna stavbena dela. - Zelezne ograje in omrežja - Takojšnja izvršitev. Štedilniki vseh vrst. Izdeluje tudi Zelezne roletes.

Čevljarnica **FORCESSIN**

Je najboljša zaloga z dobrim blagom.

Trst via Caprin 5 pri Sv. Jakobu Trst

Vseh čevljarjev najbolj fin je tržaški Forcessin.

Kdor se enkrat tam obuje, vedno polje tam kupuje.

Pojdi k njemu tudi ti, vtiel boš, da prav nar' di.

Čevljarnica **FORCESSIN**

Zobotehnični ambulatorij

TRST, Via Settefontane št. 6, I nad.

odprt vsak dan od 9.—13. in od 15.—19. Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom.

Slovincem 20% popusta. - Delo zajamčeno

EGIDIJ SCHIFFLIN, koncesijonirani zobotehnik.